

Dr. Kriegera knjiznica
Real gimn.

NAS GLAS

**Glasilo Osrednje Zveze javnih
nameščencev in upokojencev
:: za Slovenijo v Ljubljani. ::**

Cena posamezne številke 1 Din.
„NAS GLAS“ izide vsakega desetega,
dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina . . . Din. 40.—
Polletna naročnina . . . „ 20.—
Četrletna naročnina . . . „ 10.—
Za inozemstvo je dodati poštnino.
===== Oglasi po ceniku. =====

Uredništvo: Ljubljana, pokrajinska uprava oddel. za soc. politiko. Rokopisov ne vrača, ako se ne priloži znamk. Dopise v latinici in cirilici sprejema le podpisane in zadostno frankirane. Rokopise je pošiljati samo uredništvu v Ljubljani.

Upravništvo: Na naročila brez denarja se ne oziramo. Naročnina naj se pošilja po nakaznici oziroma položnici le v Ljubljano, Vodnikov trg št. 5/I. Tja je pošiljati tudi zbirke za naš tiskovni sklad.

Zadnji apel.

Uprava »Našega Glasu« je zašla v nepremostljive finančne težkoče. V vsaki številki apelira na stanovsko zavest naročnikov; prositi, roti in zaklinja. Vse zaman! Naročniki ne izpolnjujejo svojih dolžnosti, zahtevajo pa, da je glasilo kar najbolje urejevano in da izhaja čim večkrat na mesec. Bili so celo časi, ko se je javljala želja poedincev, da dvignemo »Naš Glas« iz tednika v dnevnik. Pa se je zopet oglašala opozicija, ki je zahtevala drugega urednika.

Uprava je sporazumno z O. Z. storila vse, kar ji je bilo mogoče, da ustreže naročnikom. Na dnevnik seveda ni bilo nikdar mogoče resno misliti, uvaževala pa je željo, če tudi manjšine, in oddala uredništvo drugim rokam. Seveda je pri tem računala na moralno in predvsem materialno podporo članov pri O. Z. včlanjenih organizacij. Žal, da je ta docela izostala. Najboljši dopisniki so umolkili, tako da je uredništvo najčešče v veliki zadregi, kako z aktualnim gradivom izpolniti tri strani našega glasila.

Poleg tega pa se je pojavila med naročniki težko ozdravljiva bolezen takozvanega zastojkarstva. Ne moremo si misliti, da je med nami takih, ki bi bili mnenja, da se jim more list dostavljati brez plačevanja naročnine, dvignili pa bodo brez dvoma in v prvi vrsti baš ti gospodje velikanski hrušč in trušč, ko bo O. Z. primorana, da preneha z nadalj-

nim izdajanjem stanovskega glasila, češ, kakšna organizacija je to, ki navzlic razmeroma mogočnemu številu svojih člnov ne more najti izhoda, da vzdrži svoje glasilo —!

Vsem tem gospodom boji brez prikrivanja povedano, da O. Z. radi njih malomarnosti ne bo delala dolgovi in da je sklenila ustaviti list brez odloga, čim pobrana naročnina ne bo več zadoščala, da bi izhajal dalje. Morda se to zgodi v enem mesecu, morda tudi preje.

Da pa se to prepreči, je potrebno, da zamudniki brez vsakega odloga poravnajo svoje zaostanke na naročnini, ki gredo v deset in desetisoče.

Ako bo O. Z. ustavila list, ni tega zakrivila sama. Poskrbela pa bo zato, da pride do upravi izposojenega denarja ter se bo poslužila eventualno tudi najskrajnejših sredstev.

Kdor lista svoječasno ni vrnil, ga bo plačal. Storite torej v zadnjem trenutku svojo dolžnost ter pokažite dobro voljo s tem, da nakažete upravi brez odloga vsaj nekaj na račun dolžne naročnine!

O. Z. javnih nameščencev in vpokojencev za Slovenijo.

Glavne hipe nove službene pragmatike.

Tretja odlika novega zakona je v tem, da je režimski ali, bolje rečeno, strankarski. Kakor hitro je bila sestavljena homogena vlada, takoj je bilo odpuščenih iz službe visoko šte-

vilo uradnikov, ki so pripadali opozicijskim strankam. Komunistom, socialistom in republikancem je na podlagi člena 4. zakona o državnih uslužbencih nemogoče ostati v državni službi. Po zakonu je treba sedaj izvršiti redukcijo uradništva. Redukcijo izvršujejo komisije, ki jih odrede ministri. I ta redukcija bo šla na škodo opozicije, ker vlada se ne bo zaganjala v svoje ljudi. Vsak od teh je zaščiten po strankarskih odborih, poedinih narodnih poslancih in uglednih političnih agitatorjih. Vse to je v rokah vlade in prav tako tudi usoda uradništva za tri leta. Imenovanje uradnikov izvršuje minister brez kakega konkurza ali predloga od pristojnih strokovnih korporacij (razen za one, glede katerih ustava drugače določuje). Skoz ves zakon se vlačijo, kakor nit Arijadne skozi Labirint, oblast ministrov nad uradništvom. Ministri lahko nekatere uradnike zapostavljajo, druge lahko favorizirajo. Po členu 129. se mora ustanoviti pri vsaki centralni oblasti strokovni svet, ki ga imenuje pristojni minister. Strokovni svet je sestavljen iz 5 članov, ki jih izbere minister. Od teh 5 članov morajo biti trije iz vrst njegovega uradništva, a dva člana sta lahko tudi izven teh. Ta strokovni svet je popolnoma v rokah ministrovih in postoji samo zaradi tega, da izgleda navidezno, da minister ne dela povsem po svoji volji. V sporazumu s tem svojim poslušnim organom lahko prevede minister osebo, glede katere je on uverjen,

Zakon

o civilnih uradnikih in ostalih državnih uslužbencih

Člen 110.

Odsotnost po privatnem poslu, daljšo od 40 dni, dovoljuje pristojni minister, za odsotnost do 40 dni pa sme odrediti vsak minister starejšine, ki ga dovoljujejo.

Člen 111.

Uslužbenec ima ob boleznih, zaradi katere ne more opravljati svoje službe, pravico do vseh prejemkov najdalje za 12 mesecev od dne, ko je prestal prihajati v službo. Po preteku tega roka preneha njegova služba. (VIII. poglavje.)

Čas, ki ga prebije na okrevanju, se šteje v bolovanje, toda njega trajanje mora biti prej odobreno s pristojno rešitvijo.

Člen 112.

V državnih bolnicah imajo državni uslužbenci, upokojenci in njih rodbine, ki nimajo razen plače ali pokojnine drugih dohodkov, pravico do brezplačnega zdravljenja.

Člen 113.

Uslužbenka, ki je na porodi, ima pravico do odsotnosti 30 dni.

Ta čas se ne šteje v maksimum časa za odsotnost zaradi bolezni po prvem odstavku člena 111.

Člen 114.

Vse odločbe, s katerimi se potrjujejo ali izpreminjajo službena razmerja državnih uslužben-

cev (vstop v državno službo, podelitev stalnosti, napredovanje, premestitev, postavitve na razpoloženje, sprejem ostavke, upokojitev, odpustitev) morajo biti potrjene z dekreti onih organov, ki so po zakonu pristojni, izdajati o tem odločbe. Če je odločba kraljev ukaz, izda dekret o tem pristojni minister.

Dekreti se izdajajo uslužbencem.

Upravno oblastvo predpiše obliko in vsebino dekretov enotno za vse stroke.

Odločbe o službenih razmerjih stalnih uradnikov se razglašajo v kratkem izpisku v »Službenih Novinah«.

Člen 115.

Za vsakega državnega uslužbenca se snuje in vodi uslužbenki list, od katerega mora biti en izvod pri vrhovnem centralnem uradu njegove stroke, drugi pa pri uradu, kjer služi. Če se uslužbenec premesti, se pošlje uslužbenki list novemu uradu.

Vse, kar se vpisuje v uslužbenki list, mora biti vpisano v oba izvoda.

Na uslužbenki list mora biti nalepljena uslužbenčeva fotografija, ki se obnavlja vsako deseto leto ter naleplja poleg dotedanje.

Uslužbenki list se popolnjuje samo na podstavi originalnih dokumentov, točnost podatkov pa overavlja uradni starejšina.

Uslužbenki list mora navajati:

- 1.) ime in priimek;
- 2.) kraj, dan, mesec in leto rojstva;
- 3.) narodnost in vero;

4.) podatke o zakonskem stanju; ime in poklic zakonskega druga;

5.) podatke o otrocih; koliko jih je, njih imena, datum rojstva in njih poklic;

6.) podatke o osebah, ki jih vzdržuje;

7.) podatke o službi pri vojski;

8.) podatke o službi med vojno;

9.) podatke o znanju jezikov;

10.) podatke o šolski in posebni strokovni izobrazbi;

11.) podatke o sorodniških zvezah z osebami, ki službujejo v isti stroki;

12.) podatke o odlikovanju;

13.) podatke o disciplinskih in drugih kaznih;

14.) podatke o kretanju v službi (napredovanja, premestitve, izpremembe stroke, ostavke, upokojitev itd.);

15.) podatke o odsostvovanju in bolovanju;

16.) podatke o letnih ocenah;

17.) podatke o izrednih delih v stroki;

18.) podatke o poklicu pred vstopom v službo;

19.) podatke o književnih, znanstvenih in umetniških delih;

20.) podatke o imovinskem stanju;

21.) podatke o tem, ali je bil prej v državni službi, v kateri in zakaj mu je ta služba prestala.

Poedine stroke smejo zahtevati tudi podatke, ki so zanje potrebni.

Člen 116.

Vsi dokumenti, na katerih podstavi se popolnjuje uslužbenki list, se čuvajo posebe, bodisi v originalu, bodisi v potrjenem prepisu, pri vr-

da se je obnesla s »svojim dosedanjim strokovnim delom«, v višjo skupino svoje stroke in jo lahko osvobodijo polaganja strokovnega izpita (čl. 53.). Lepa prilika za ministrske ljubimce, da preskočijo iz skupine v skupino po naklonjenosti ministrom! Kajti ako se ti ljudje odlikujejo s svojim strokovnim delom, čemu bi jih osvobodili strokovnega izpita, ki je boljše in pravičnejše sredstvo za oceno strokovnega znanja, kakor pa mišljenje ministrovo in njegovih odvisnih organov in političnih prijateljev iz strokovnega sveta? — Po ministrovem razpoloženju in razpoloženju njegovih ljudi iz tega sveta se lahko prestavljajo uradniki, ki so zbog svoje strankarske pripadnosti ministru neljubi, za leto dni k delu nižje kategorije, a ministri ljubimci imajo pravo, da za nedoločen čas vrše dolžnosti uradnika višje kategorije (čl. 69.). — V ministrovih rokah je tudi sestavljanje komisije za oceno sposobnosti uradništva, njegove izobrazbe, vedenja, marljivosti in pripravnosti v službi (členi 73., 74. in 77.), kar postane lahko izvor zlorabe in slabe ocene uradnikovih sposobnosti in njegovega značaja. — Minister in njegov strokovni svet imajo pravico, da priznajo uradniku stalnost takoj ob nastopu službe, ako najdejo, da je to »službena potreba« in da se je dotičnik odlikoval s svojim dosedanjim strokovnim delom, a to dvoje se bo kaj lahko priznavalo, kadar bo šlo za ministre protežirance (čl. 17.). — In tudi v drugih primerih ima minister pravico, da osvobodijo uradnika državnega strokovnega izpita (čl. 64.). — Onim, kateri prihajajo v državno službo iz samoupravne službe, lahko minister s svojimi prijatelji iz strokovnega sveta in finančnega odbora narodne skupščine po svoji volji odredi osnovno plačo »po kvalifikaciji« in službenih letih (čl. 67.). — Neomejena je tudi pravica za podeljevanje dopusta, ki ga minister lahko podeli uradnikom za privatne posle (čl. 110.), a izključno od ministra je odvisno, ali sme izvrševati uradnik še kako drugo, postransko službo (čl. 94.). Poleg vsega tega, da sme minister podeljevati svojim ljudem neomejene dopuste in jim dovoljevati izvrševanje drugih služb, on jih sme pošiljati tudi do dobe treh mesecev v različne komisije, a ministrski svet jih sme obdržati v teh komisijah kakor dolgo jih hoče (čl. 101.). Dodajmo še to, da ima minister pravico, da premešča uradnike, ki mu niso po volji, vsako drugo leto, pa imate poln dokaz, v koliki meri je ta zakon s t r a n k a r s k o - r e ž i m s k i.

Zakon o državnih uslužbencih ne preprečava prenatrpanosti v državni administraciji in nagomiljavanja uradnikov, ki so odveč. To bi se vsaj bilo lahko preprečilo v izvestni meri. Zakon bi bil lahko predvideval maksimalni procent uradnikov in služiteljev v razmerju s številom prebivalstva, kakor se uporablja to za stalni kader, a specialni zakon bi naj odredil detajlno razvrstitev. Ali pa bi se lahko uneslo v zakon sorazmerje med osebnimi in materialnimi proračunskimi izdatki. Reduciranje je zato tudi brez pomena in ne bo prineslo odpomoči. Danes se bodo izločili iz službe gotovi uradniki, zato da se bodo čez nekaj časa imenovali na njihovo mesto drugi. Pri prejšnjih dveh redukcijah je bilo prav tako. Za tri reducirane uradnike so postavili pet novih. Kakor hitro je bilo treba namestiti koga izmed zaščitenih in dobro priporočenih kandidatov, takoj se je našla »potreba« za novo imenovanje.

Tudi vprašanje o šolski kvalifikaciji ni povoljno rešeno v zakonu. Razumem obzire, ki so vodili zakonodavce, da zadrže v službi preje nekvalificirano uradništvo. Ali prepričati bi bilo treba vstop v službo novim uradnikom brez univerze ali brez višje ali nižje strokovne šole. Srednja šola ne daje nikake uradniške izobrazbe, a štirje razredi gimnazije še manj. In tudi za nižje položaje je treba gotove strokovne, profesionalne izobrazbe, pa če bi trajala ta izobrazba le leto dni ali nekaj mesecev. Zakaj bi se dovoljevalo neizobraženim mladim ljudem, da se uče v službi sami in da bi v njej izvrševali mnogo pogreškov, ko se vendar lahko osnujejo šole ali tečaji za vse vrste državne uprave, za katere ni treba fakultetne izobrazbe? Pa tudi pouk na univerzi bi bilo treba urediti na eni strani za ono malo število dijakov, ki se hočejo posvetiti čistim naukom, a na drugi strani za ono ogromno maso, ki bo šla v državne in privatne službe. Zakon ne predvideva niti obveznega osnivanja strokovnih šol in tečajev, niti izpitov za vse stroke in za vse kandidate brez ozira na šolsko kvalifikacijo. A one odredbe, ki govore o strokovnih izpiti, so prepletene z raznimi izjemami in nikjer ni sankcije, ako se drugače postopa. Dokler se ne unese v zakon odredba, da je minister materijalno odgovoren pred rednim sodiščem za imenovanje uradnikov brez kvalifikacije in da je dolžan plačati državi vse, kolikor so prejeli taki uradniki od države, tako dolgo se ne bodo izvajale odredbe o kvalifikaciji, kakor jih določuje zakon. Znano je n. pr., da so

bili poedini državni študenti določeni služiti državi dvojno dobo, za katero so prejeli študentske stipendije. To so bile pogodbe v državno korist, ali ministri so pogosto pogazili te pogodbe v korist svojih zaščitenih. Ali prigodile so se še hujše stvari. Ko je bila predpisana uredba o izpiti za diplomatsko stroko, odmah so bili imenovani diplomatski uradniki brez vsakega izpita, zdi se mi da celo taki, ki niso imeli niti dovršene fakultete, čeprav je imela uredba moč zakona. Tako je bilo tudi z inspektorji poedinih ministrstev, ki so bili postavljeni brez kvalifikacij, predpisanih za te položaje. A znano je, da so bili v mirnem času imenovani za generale v protislovju z zakonom polkovniki, ki niso dovršili niti višjega tečaja vojne akademije, niti niso povelevali predpisanim edinam.

(Konec prihodnjič.)

Poštna strokovna šola.

Po novi službeni pragmatiki se bodo sprejemali v poštno službo prosilci, ki so dovršili šest razredov srednje šole. Ker je pa poštno uradništvo uvrščeno v drugo kategorijo državnih nameščencev, kjer se zahteva srednja šola z maturo, se ima osnovati po naredbi poštnega ministrstva posebna strokovna šola kot nekak ekvivalent za maturo.

To šolo bi imeli posecati sprejeti šestosolci dve leti, da bi nekako nadomestili v 7. in 8. srednji šoli še neobdelano tvarino.

Na kaki podlagi bo pa zasnovana ta strokovna šola? Ali kdo ve?! Menda nihče, bojim se pa prav pošteno, da jo bodo zavozili, še posebno, če bodo določali in odločali samo pri zeleni mizi. Stvar ni tako enostavna kakor si morda mislijo tam doli ob izlivu Save.

Vem, da bo najbrž vse bob ob steno, kar napišem, glas vpijočega v puščavi, pa če si izkričim vsa pljuča, vendar si ne morem kaj, da ne bi povedal vsaj svojih pomislekov.

V članku »Za maturo« sem že pojasnil, da bo najbolj kazalo, obdržati ženske moči — z meščansko ozir. nižjo srednjo šolo — še nadalje v poštini službi, ker so za nekatere vrste poslovanja bolj pripravne in spretno kakor moški. Potemtakem bi imeli v prometni poštini službi ali, če hočete, pri postajah, dve kategoriji uradnikov: v II. kategorijo naj bi se sprejemali **samo moški**, — **torej ne ženske**, če bi tudi imele predpisano šolsko naobrazbo, to pa zato ne, ker je z njimi pri nadzorstvu nad moškimi in še prav posebno v nočnih službah, sama težava, vsi mogoči oziri — v III. kategorijo pa izključno **samo ženske**. Za

hovem centralnem uradu z izvodom uslužbeneskega lista vred, ki se čuva tamkaj.

Člen 117.

Čin uradnikov raznih kategorij se odreja po redu:

- 1.) po skupini, v kateri so;
- 2.) če so po skupini enaki, odloča dolžnost službe v tej skupini;
- 3.) če so tudi po dolžnosti službe v isti skupini enaki, odloča dolžnost službe, ki se šteje za napredovanje;
- 4.) če je služba, ki se šteje za napredovanje, enaka, odloča služba, ki se šteje za pokojnino;
- 5.) če je tudi služba, ki se šteje za pokojnino, enaka, odloča datum rojstva.

Člen 118.

Čin uradnikov raznih kategorij se odreja po tem redu:

- 1.) po velikosti položajne plače;
- 2.) če je plača enaka, odloča kategorija, v kateri so.

Člen 119.

Čas, ki ga prebije uslužbenec na vojaških vajah in v službi pri vojski med vojno, se šteje v službena leta, za pokojnino in za napredovanje. V tem času obdrži uslužbenec vse svoje pravice; če pa se njegovi vojaški prejemki razlikujejo od prejemkov, ki jih ima v civilni službi, ima pravico, prejemati večje.

Člen 120.

Državnim uslužbencem, aktivnim ali upokojenim, kakor tudi njih rodbinam, ki uživajo rod-

binske pokojnine, se sme postaviti prepoved na tretjino osnovne in položajne plače, in sicer sodno ali po njih pristanku.

Od te tretjine se odbijata tudi davek in prispevek v vdovski fond, če je ustanovljen. Za vzdrževanje rodbine se sme prepovedati tudi več, če bi bilo s pristojno razsodbo več odredeno.

Za državne terjatve se sme postaviti prepoved tudi administrativno do 50 % plače, a do 30 % pokojnine.

Stanarina se sme prepovedati samo za dolžno najemnino stanovanja.

Člen 121.

Iz rodbinske pokojnine se ne smejo izterjavati dolгови umrlega uslužbenca.

Člen 122.

Člen 123.

Odločbo o prestanku službe na podstavi zakona ali uslužbenčeve volje, bodisi da se z njo uslužbenec odpusti iz službe, bodisi da se upokoji, izdaja, in sicer za uradnike glavnih skupin vseh kategorij, kralj na predlog pristojnega ministra, za vse ostale uslužbence pa minister, ki sme to pravico prenesti na svoje podrejene organe.

Zoper to odločbo je dopustna pritožba na državni svet v 30 dneh od dne priobčitve ali pa od dne razglasitve v »Službenih Novinah«, če se priobčitev ne more izvršiti.

Prestanek službe po izvršni razsodbi rednega ali disciplinskega sodišča potrdi pristojni minister s svojo odločbo. Zoper to odločbo ni pritožbe.

Po prestanku službe ne sme uslužbenec sam zapustiti službe, nego mora biti pristojno razrešen. To se mora zgoditi, če se odpusti po razsodbi rednega ali disciplinskega sodišča, in v primerih točk 1.), 2.), 3.), 4.), 6.), 8.) in 9.) člena 133. takoj, čim prispe obvestilo o izvršni odločbi, po kateri je služba prestala, v ostalih primerih pa najkasneje v enem mesecu od dne obvestitve. Če je uslužbenec odsoten in ga ni mogoče razrešiti po redni poti, se vzame dan, ko prispe obvestilo o izvršni odločbi, za dan rešitve.

Pravico do prejemkov aktivnega uslužbenca ima uslužbenec do konca meseca, v katerem je razrešen ali v katerem se smatra za razrešenega ali v katerem je umrl.

IX. poglavje

Pokojnine.

Člen 136.

Pravico do pokojnine imajo vsi državni uslužbeni in njih rodbine ob pogojih tega zakona.

Člen 137.

Za pokojnino se šteje ves čas, ki ga je prebil uslužbenec v aktivni državni službi ali na razpoloženju, bodisi neprekinjeno, bodisi s prekinitvami, kakor tudi čas, ki mu je s specialnim zakonom priznan za pokojnino.

Onim, ki so poslovali pred vstopom v državno službo v službi države kot kontraktualni uslužbeni (člen 130.), se šteje čas, ki so ga prebili pri tem poslovanju, za pokojnino.

(Dalje prihodnjič.)

te najbrž ne bo strokovne šole, razen kakega tečaja, kakor je bilo doslej v navadi in prav umestno.

Kandidatje II. kategorije pa bi morali v strokovno šolo. S strokovno šolo — morda samo v Beogradu — ne bo pa nič, ali vsaj za nas Prečane bi bila brez pomena. Kdo neki vam bo hotel tja doli, ali bolje, kdo bo zmožel take stroške, vzemimo samo stanarino. Vsak si bo stokrat premislil, preden se bo odločil za ta korak.

Kaj tedaj? Otvoriti bo treba več takih šol ali tečajev; pri vsaki direkciji najmanj po enega za sprejete obsolvirane šestošolce in po enega za ženske moči z dovršeno meščansko ali nižjo srednjo šolo.

Teh kandidatov bi se pa ne smelo nagnati iz šole naravnost v tečaje, ampak šele po končani praksi, čez leto dni. Prav tako bi bilo napak, če bi jih porazdelili v prakso samo po glavnih in največjih poštah, med specialiste.

Šestošolci sodijo na večje pošte po deželi, ženske kandidatke pa na manjše in najmanjše, ali da povem še jasneje, moške na pošte I. in II. razreda, ženske pa na odpravniska mesta, to pa zato, da se jih pošlje po dovršenem tečaju, po izpitu, takoj lahko na take pošte kot samostojne moči.

Glede na to bi moralo biti praktično vežbanje vsestransko in temeljito, uvesti bi se imeli v vse, pa prav vse panoge poštne, telegrafske in telefonske službe, pod strogim in vestnim nadzorstvom upravnika dotičnega urada, kamor bi bil kandidat pridružen v prakso. V enem letu bi se pa tudi pokazalo, če je vežbanec sploh sposoben za poštno službo. Upravnik bi opazil med prakso kandidatove dobre in slabe lastnosti na koncu leta bi imel upravnik poročati direkciji o uspehu svojega opazovanja.

Slabo kvalificirane, nezanesljive, torej nesposobne bi se odslovilo s koncem prvega, recimo, pripravljalnega leta odn. skupine, ostale pa poklicalo v šolo ali tečaj.

Ženske kandidatke iz III. kategorije bi imele absolvirati samo tri- do največ šestmesečni tečaj. Obrazložili naj bi se jim podrobneje pravilniki iz pošte, telegrafa in telefona, nekoliko fizike o magnetizmu in elektriki, precej natančno funkcije posameznih aparatov in njih tehničnih napak, nekaj splošnosti o ustrojstvu poštne uprave, a kar najbolj mogoče obširno zemljepisje. Po končanem tečaju bi imele kandidatke napraviti predpisani izpit.

Moški, praktikantski tečaj — ali, če hočete, strokovna šola — pa bi moral biti zasnovan na vse bolj široki podlagi, morda vsaj na taki, na kakršni so bili nekdanji prometni in voditeljski tečaji, če ne še podrobnejši v nekaterih predmetih in obratno.

Predavati bi se imeli ti-le predmeti:

1. Splošno državno ustrojstvo, s posebnim ozirom na poštno upravo.

2. Fizika; o magnetizmu in elektriki, pa samo toliko, kolikor pride v poštev pri telegrafu in telefonu. Sem sodi tudi natančna razlaga vseh v to stroko spadajočih aparatov, njih funkcije in tehnične napake. Brezžični telegraf in telefon.

3. Pravilniki za tuzemsko (notranjo) poštno, telegrafsko in telefonsko službo; prav tako mednarodne pogodbe za inozemski promet.

4. Sistematično poučevanje srbsko-hrvatsko-slovenskega in vsaj še francoskega jezika s praktično uporabo za raporte, izjave, predloge, reklamacije, poročila itd., skratka: učence navajati na lep in pravilen jezik, na obliko spisov in kratko pa izčrpno reševanje.

5. Najpoglavitejši predmet pa bi moralo biti zemljepisje; temu predmetu se je posvečalo doslej vse premalo pozornosti. Toliko zemljepisja, kolikor se ga potrebuje, kravno potrebuje pri poštne prometu, ne prinese s seboj noben še tako odličen akademik, niti

sam vseučilišni profesor ne. Dober poštni inštrudist, zlasti po večjih spedicijah, bi moral poznati skoraj vsako še tako zakotno vasico v svoji državi, v sosednjih, obmejnih državah pa vsaj vsa mesta, če ne tudi trgov, in vsa večja mesta v drugih evropskih in izvenevropskih državah. O tem bi se dalo veliko napisati. Predmet sam ni tako suhoparen in dolgočasen, kakor bi si kdo mislil. Vesten pa dobro podkovan predavatelj bi znal kmalu zainteresirati svoje učence, da bi mu z veseljem sledili in vseh izletih po naši državi: z vlakom, s pošto, avtomobilom in peš.

Zgoraj navedeni predmeti bi se dali porazdeliti na več predavateljev, specialistov, kar je samo ob sebi umevno in bi jih določile posamezne direkcije v svojem delokrogu. Tečaj bi imel trajati najmanj deset mesecev; en mesec se pustj kandidatom za ponavljanje predanih predmetov, dvanajsti mesec bi se imeli završiti izpiti.

Tako si mislim nameravano strokovno šolo jaz v vsej svoji skromnosti. Naj pove še kdo drugi svoje mnenje, dokler je še čas. Zadeva je načeta, kamenček sprožen! —o—

Vestnik.

Razvrstitev okrajnih tajnikov. Mnogo se piše in bere o nezadovoljstvu uradništva glede razvrstitve v kategorije in skupine, le od pisarniških uradnikov politične uprave se nič ne sliši, kakor da bi v tem pogledu vladalo največje zadovoljstvo. Toda temu ni tako in naj mi bo dovoljeno na tem mestu nekaj izpregovoriti. V Službenih Novinah št. 251. dne 1. nov. t. l. razglašena Uredba o razvrstitvi in porazdelitvi civilnih uradnikov ze pisarniško predstojništvo politične uprave globoko razočarala, ker jih je uvrstila v III. kategorijo. Med temi pa so še najbolj prizadeti okrajni tajniki. Uredba imenuje te pisarniške uradnike »arhivske uradnike«. Toda okrajni tajniki ne opravljajo arhivskih poslov, ampak prava konceptna dela. V pisarniška dela spadajo: protokoliranje došlih vlog, prepisavanje, odprava (ekspedicija), indiciranje, vlaganje spisov v arhiv, vodenje raznih seznamov itd. Reševanje aktov, ki se rešujejo na podlagi zakonov, uredb, predpisov itd. pa je konceptno delo in to opravljajo okrajni tajniki. Oni s svojim delom razbremenjajo juriste, se toraj ne morejo imenovati »arhivski uradniki«. V njihov delokrog spadajo po večini v sledečih zakonih predvideni posli: 1.) Zakon o ustrojstvu vojske, v kolikor se še izvršuje pri okrajnih glavarstvih; 2. Zakon o vojaški taksi (vojnici); 3. Zakon o nošenju in posesti orožja; 4. Zakon o lovskih kartah; 5. Zakon o potnih listih; 6. Društveni zakon; 7. Evidenca in prijava vozil (tarif. postavka 100 taksnega zakona); 8. Izterjavanje raznih za državno blagajno in za blagajne občin, drugih zavodov namenjenih glob; 9. Krošnjarski zakon; 10. Izseljeniški zakon; 11. Vodstvo blagajniške knjige, kateri posel zahteva skrajne vestnosti in natančnosti; 12. Vodstvo pisarne; 13. Dajanje raznih informacij strankam. Okrajni tajnik pa mora poznati tudi druge zakone, ker se stranke radi informacij nanj obračajo z vsemi migočimi vprašanji juridičnega značaja. Poleg vsega tega opravlja okrajni tajnik seveda tudi manj važna dela. Za izvršitev vseh teh poslov mu navadno ne zadostujejo uradne ure ampak mora še izven uradnih ur delati. Merodajnim faktorjem, ki so določali razvrstitev uradništva v kategorije. Gotovo ni bil znan delokrog okrajnih tajnikov. Nikomur nismo nevoščljivi, toda boli nas, če najdemo v predmetni uredbi, da so uradniki pri nekaterih drugih resortih, ki ne opravljajo nič važnejših poslov kakor okrajni tajniki, uvrščeni v II. kategorijo. Prosimo, da merodajni činitelji o upoštevanju in okrajne tajnike uvrste v II. kategorijo.

Vse odklanjajo. Zadnje dneve je prišlo iz Beograda sledeče poročilo: »Na podlagi poročila ministra pravde dr. Periča je sprejela vlada nekatere predloge o izpremembi uredbe o razvrstitvi činovnikov, kakor so jih stavile posamezne uradniške organizacije. Zahteva, da se činovnikom puste dosedanje draginjske doklade in da se jim na podlagi novih dohodkov izplača predjem v znesku 25 odst. od 1. sept., je vlada zavrnila, češ da se bodo izplačali novi dohodki itak že s 1. januarjem. Kar se tiče izboljšanja materialnega položaja upokojencev in upokojenk, bodo njihove

doklade povišane za 100%. Namesto zahtevanih doklad bo vlada izdelala — nov pravilnik za pobiranje draginje.

Za tiskovni sklad »Našega Glasa« sta darovala g. Ivan Marinček, geometer v Ljutomeru Din 17; g. Josip Novotny, asistent v Ptujtu Din 10. Srčna hvala! — Uprava.

Upokojenci vseh kategorij so poslali 16. sept. tek. leta centralni vladi spomenice, na katere seveda ni odgovora. Sedaj se obračajo upokojenci potom časopisja na vlado in jo prosijo naj uveljavi zahteve spomenice v polnem obsagu in naj se uredi pokojnine in nezdodne rente al pari v dinarski veljavi, tako, da jih bodo deležni upokojenci, kateri sopijo sedaj v pokoj. Člen 239., kateri je bil črtan, naj se zopet vpostavi, da pridejo tudi stari upokojenci do svojih pravic. Končno apelirajo upokojenci še enkrat na vlado, da naj usliši prošnjo starih upokojencev. Sramota je, da morajo upokojenci za svoje upravičene zahteve tako milo prositi, ker je pri vladi tako malo, pravzaprav nič uvidevnosti.

Razvrstitev uradništva. »Politika« poroča v svoji rubriki »Medju nama«: V nekem ministrstvu obstoja okoli dvajset direktorjev, naddirektorjev, poddirektorjev in dodirektorjev. Vsi ti visoki dostojanstveniki razpolagajo skupaj z 38 razredi gimnazije in štirimi leti visoke šole. In ta direktorski odred ima razvrstiti skupaj štirideset razredov gimnazije in daviset let fakultetske izobrazbe. Kdo ve, kako se bo godilo pri razvrstitvi — seveda, ne direktorjem, temveč nižjim uradnikom?

Najcenejše stare in nove

PISALNE STROJE

kakor tudi vse potrebščine pri

L. Baraga

Ljubljana

Ljubljana

ŠELENBURGOVA UL. 6/1

Mehanična delavnica (popravljalnica)

KOLESA
NAJBOLJŠA NUDI
J. GOREC
LJUBLJANA
PALAČA LJ. KRED. BNK

Čevlje kupujte od domačih tovarov trdke Peter Kozina & Ko. z znamko »Peko«, ker so isti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga na debelo in drobno, Ljubljana, Breg 20, ter Aleksandrova cesta št. 1.

Opozorjamo, da se je tvrdka I. Maček, stara priznana solidna trgovina z oblekami, preselila v poslopje Pokojninskega zavoda na Aleksandrovi cesti št. 2, kjer prodaja še nadalje po izdatno znižanih cenah.

Zahteve Saveza.
(Nadaljevanje in konec.)

Pregled izvrši državna zdravniška komisija (čl. 108) tistega državnega oblastva, v čegar resor spadajo. Za izvrševanje državne službe telesno ali duševno nesposobnim bo odmeriti pokojnine v zmislu tega zakona na osnovi službenih let in položajev, ki so jih bili ob vpokojitvi zavzemali. Za izvrševanje drž. službe sposobni pa se pozovejo tekom 6 mesecev izza komisjskega pregleda v službo, ki odgovarja njihovim položajem, ako bodo zanje na razpolago prazna mesta. Kdor se pozivu za nastop službe ne odzove se pokojnina ne odmeri v zmislu tega zakona. Tistemu pa,

kdor se odzove, a radi nedostajanja praznega mesta, ne dobi službe, in tistemu, ki mu iz istega razloga v zakonitem roku niti ni bil dostavljen poziv za nastop službe, se odmeri pokojnina v zmislu tega zakona, na osnovi službenih let in položaja, ki ga je bil ob vpokojitvi zavzemal. Če bodo na razpolago prazna mesta, se bodo tekom nadaljnjih petih let pozivljali v službo tudi tisti vpokojenci, ki jim do tega časa poziv ni bil dostavljen: ako se pozivu ne odzovejo, se jim odmeri izza dneva poziva zopet stara pokojnina, izvzemši, če tisti čas niso že završili 60 letne starostne dobe, ali pa za službo niso postali nesposobni, kar se ima dognati na s tem zakonom predpisani način. Po preteku petletnega roka je vsak pregled izključen.»

Člen 240. na jse dopolni s sledečim odstavkom:

»Vdovam in sirotam državnih nameščencev, ki so jim pripadale vdovnine (sirotnine) pred objavo tega zakona, se povečajo ti prejemki za 100 odst. To velja tako za vse tiste, ki so si to pravo že pridobile, kakor tudi za one neporočene uradniške hčere, ki so ob uveljavljanju tega zakona završile 21 letno starostno dobo. Za osnovo odmere služi stari zakon o vdovninah in sirotninah.»

Istotako naj se izpremeni potom finanačnega zakona člen 9. prehodnih določb zakona o ustroju vojske v tem pravcu, da se odmerijo vpokojencem vojne stroke pokojnina v zmislu novega zakona o ustroju vojske.

Dalje navaja Glavni Savez v svoji resoluciji, da mu glede izpremembe uredbe o razvrstitvi drž. nameščencev iz vseh krajev kraljevine dan za dnem dohajajo novi predlogi, kar neoporečno dokazuje, da je način razvrstitve naletel na odpor skoro pri vseh strokah drž. nameščencev.

Končno opozarja resolucija vlado, naj čim najstrožje izvaja zakon o pobljanju draginje, ker ostaja ob vedno rastoči draginji živlienskih potrebščin tudi najizdatnejše poboljšanje gmotnega stanja državnih aktivnih in vpokojenih nameščencev samo paliativno sredstvo brez trajne vrednosti.

O redukciji sami, ki je v polnem teku in ki se izvaja brez vsakršnih načel, molči resolucija, kar na noben način ni pravilno.

Za nakup

kuhinjske opreme, posteljnih vložkov, železnih postelj, priprave za vkuho sadja, pohištenih okovov in druge železnine se priporoča

FRAN ŠTUPIČA

veletrgovina z železnino in poljedelskimi stroji, zaloga smodnika in razstreljiv v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1.

Krojaštvo Fran Igljč Krojaštvo

Ljubljana, Kolodvorska ul. št. 28.

Idelovanje oblek za gospode, otroke in uniforme.

Za dame po najnovejšem modernem kroju.

Lastna zaloga modnega blaga.

— Uradnikom znaten popust. —

M. Mihelič

LJUBLJANA, Seienburgova ulica.

Specialna trgovina ščetarskih izdelkov.

Parfumerija in galanterija.

Edina zaloga jugoslovanskih igralnih kart.

Ant. Stacul

specerijska in delikatesna trgovina.

LJUBLJANA,

Šelenburgova ul. 4.

„Aikadont“

zobna pasta.

Glavna zaloga drogerija.

Anton Kanc, Ljubljana.

Razne vrste čevljev

od 50 Din naprej razprodaja

tvrdka

Henrik Kenda

Ljubljana,

Mestni trg številka 17

Tovariši!

Priporoča se Vam trgovina s papi rjem pisarniškimi in šolskimi potrebščinami,

Karol Till,

Ljubljana, Kongresni trg št. 8. (lastnik Gruber in Pokovec).

Prvovrstno blago in zmerne cene.

Fr. Kham

LJUBLJANA,

nasproti hotela „Union“

Najcenejši in najboljši nakup različnih delikates in špecerije

SOLIDNA in TOČNA POSTREŽBA Popravila se izvršujejo točno in solidno

Tovariši!

Kupujte svoje potrebščine le pri tvrdkah in obiskujte le lokale, ki inserirajo v „Našem Glasu“.

Kdor podpira nas, tega podpirajmo mi!

Za nakup manufakturnega blaga se priporoča tvrdka

R. Miklauc Ljubljana

Lingerjeva ulica — Pred Škofijo št. 3.

V zalogi se vedno nahaja velika izbira volnenega, suknenega in perilnega blaga za obleke, bela tkanina za perilo in postelje izvrstne kakovosti, cvilih za žimnice, garniture, šivane in flanelaste odeje, srajce, predpasnike, nogavice itd.

Prijazna postrežba in znano ugodne cene.

Ivan Jelačin, Ljubljana

Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.

Tvrdka ustanovljena leta 1888.

Solidna in točna postrežba.

ZIMSKE SUKNJE

priporoča po zelo ugodnih cenah OBLAČILNA INDUSTRIJA

A. KUNC Ljubljana Gosposka ulica 7.

Gričar & Mejač

zaloga oblek za gospode, dame in otroke

LJUBLJANA

samo Šelenburgova ul. 3

Za božič znižane cene!

OBLASTNO DOVOLJENA RAZPRODAJA

Vsled popolne opustitve damske konfekcije zadnje novosti kakor: plašče, jope, obleke, kostume, kožuhovino in pletenino

razprodajam izpod lastne cene

Fran Lukič, Ljubljana,

Pred Škofijo 19.

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg 15.

priporoča svojo zalogo

dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic.

Razširjajte

„Naš Glas“!

Peter Šterk

Ljubljana, Stari trg št. 18.

se priporoča.

Najnižje solidne cene!

Kunstek & Pleterski

Ljubljana, Vodnikov trg 5

priporoča v nakup usnje in usnjate izdelke.

Članom Nabavljalne zadruge javnih nameščencev popust!

Priporoča se

modna trgovina

A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg 19.

Perje in puh

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mestni trg 8.

Tvrdka Josip Petelinc

Ljubljana, Sv. Petra nasip 7.

priporoča najboljšo šivalno stroje „Gritzner“, potrebščine za šivilje in krojače, modno blago in galanterijo.

Priporoča se

I. Korenčan

trgovina pletenin, norimberškega in galanterijskega blaga na veliko in malo.

Cene nizke — postrežba točna.

Ljubljana, Mestni trg 20.

Modna trgovina

JOSIP OLUP

Trgovina z manufakturnim blagom in z oblekami domačega izdelka.

Ljubljana.

Stari trg št. 2. in

gostilna pod Trančo.

Toči pristna dolenska in štajerska vina. Preskrbljeno za mrzla in gorka jedila.